

Een nieuw hoofd Streeklaboratorium GGD Amsterdam!

Wie? **Mariken van der Lubben** | Geboorteplaats: Voorburg |

Woonsituatie: woont met echtgenoot en 2 zoons van 15 en 17 | Woonplaats: Odijk

‘Wij hebben er samen voor gezorgd dat de ABR zorgnetwerken er zijn’

Interview door: Hanne van Lier

“Mijn passie is om met behulp van de juiste kennis vragen vanuit de samenleving om te zetten in concrete resultaten. Ik werk graag in een publieke of publiek/private werkomgeving. Ik houd van de complexiteit van publieke vraagstukken en de samenwerking met vele verschillende stakeholders en disciplines die daarbij nodig is. Complexe omgevingen en problemen dagen mijn denkkraft, creativiteit, leidinggevende vaardigheden en doorzettingsvermogen uit.”

Wat is je relatie met het ABR zorgnetwerk?

Toen VWS aandacht wilde geven aan antibioticaresistentie, werkte ik voor Roel Coutinho (voormalige directeur GGD Amsterdam). Men vroeg in Den Haag: ‘Wil je niet eens nadenken over antibioticaresistentie?’ Dat wilde ik wel, want het leek me natuurlijk super leuk om vanuit de inhoud hieraan bij te dragen.

Uiteindelijk heeft VWS aan het RIVM gevraagd om een paar werkgroepen te faciliteren die moesten gaan kijken hoe je op de beste manier iets aan Antibioticaresistentie kunt doen. Een van de werkgroepen was ‘ketenzorg’, een tweede was ‘surveillance’ en een derde werkgroep was ‘richtlijnen’.

“Het idee dat ketenzorg bijdroeg aan goede zorg was hot en er waren al wat netwerken, zoals in Groningen. Daar waren ze bezig met vergaande samenwerking en het delen van data zodat je je bacteriën kon volgen door de zorgketen. In de werkgroep ‘ketenzorg’ hebben we toen besloten dat het goed zou zijn om regionale samenwerkingsverbanden te maken en er is toen een profiel gemaakt.

“Ik wilde niet met dertig man twintig jaar naar de vouwing van een eiwit kijken”

Samen met Jaap van Dissel (internist-infectioloog LUMC, directeur van centrum Infectieziektebestrijding RIVM) hebben we een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan de totstandkoming van de huidige zorgnetwerken. Daarom ken ik iedereen en weet ik hoe de lijnen lopen.“

Dus je hebt helemaal aan het begin gestaan van het zorgnetwerk?

Ja. VWS wilde graag ook van RIVM weten waar op ingezet kon worden. En onze DG wilde graag dat we met een plan kwamen. Zij legden de lat direct hoog: “Ja Mariken, je moet nu wel met iets komen, want er liggen allemaal kansen!” En toen dacht ik: ‘Ik kan wel allemaal dingen gaan roepen, maar dit moet uit het veld komen.’”

Is het dan toeval geweest dat je hierbij betrokken bent geraakt, of spelen jouw karaktereigenschappen en kwaliteiten ook nog een grote rol?

Het is altijd een combinatie van structuur en persoonlijke eigenschappen. Want anders kom je niet in zo'n groepje terecht. Erg grappig: in mijn vorige baan maakte ik deel uit van het RIVM. Een wetenschappelijk instituut. Niemand begreep ons. En dan kom je in Den Haag met veel bestuurskundigen. Allemaal hartstikke leuke mensen, welwillend en intelligent, allemaal even gedreven om problemen in Nederland op te lossen. Maar in Den Haag begrijpen zij het RIVM weer helemaal niet. Dan bracht het RIVM een rapport uit, waar niemand chocola van kon maken, laat staan een bestuurskundige. Daardoor ontstaat er wat irritatie. Rapporten komen altijd laat en zijn meestal vijf keer dikker dan gevraagd. Grappig om dat nu eens van beide kanten te kunnen zien.

Eigenlijk hebben we het in Nederland niet helemaal goed ingericht. We hebben heel veel kennis, maar die kennis is niet bruikbaar gemaakt. Dus er blijft veel kennis onbenut. Ik had vanuit het lab altijd met een paar uitbraken te maken gehad waarbij ik heel nauw samenwerkte met de beleidsafdeling van het RIVM. En toen er een baan vrijkwam op de gang bij Roel dacht ik: ‘Leuk om eens te proberen.’

Wat zijn de eigenschappen die jou zo geschikt maken voor zo'n beleidsfunctie?

Ik denk het goed kunnen duiden van complexe informatie en hoofd- van bijzaken kunnen onderscheiden. Ook het goed kunnen inleven in wat iedereen nodig heeft om zijn werk goed te doen en hier oprecht geïnteresseerd in zijn is belangrijk. Al de verschillende stakeholders, het RIVM en Den Haag willen in principe wel aan hetzelfde werken, maar je moet bijvoorbeeld wel weten hoe je dat correct gaat vormgeven.

Leer je dat gaandeweg, of had je daar ook al kaas van gegeten?

Je moet er gevoel voor hebben, maar het is uiteindelijk niet anders dan wat je bij de sportclub ook hebt. Maar je moet het wel kunnen plaatsen in de context. Het is inhoudelijk complex en beleidsmatig ingewikkeld. Je moet dat allemaal wel kunnen scheiden.

Soms roept men dat iets ingewikkeld is, maar gaat het er eigenlijk om dat iemand een taak niet wil afstaan. Een goed oordeelsvermogen voor wat op dat moment speelt, is wel meegenomen.

Dus je bent een soort streetgirl met hersens en overzicht: weten en voelen wat er gebeurt en dat dan kunnen vertalen?

Het helpt om aan te voelen wanneer je ergens met gestrekt been in kan of wanneer je moet buigen. Consistentie is belangrijk. En dat het inhoudelijk klopt. En ik denk dat het ook meehelpt als je uitstraalt dat je er plezier in hebt.

Past het niveau van werken bij je?

Die complexiteit heb ik wel echt nodig om mezelf uit te dagen. En er zitten zeker wel dagen tussen dat ik denk: 'Waarom ben ik dit in godsnaam gaan doen?' Maar dat zal iedereen wel eens hebben. In de essentie zit het goed. Ik houd van veel dingen doen tegelijkertijd, van werken in hoge snelheid en ingewikkelde zaken afhandelen. Als ik dat twee weken niet heb, ga ik me een beetje vervelen. Dan ga ik rondjes lopen, mensen van hun werk houden, problemen die er niet zijn oplossen, dingen reorganiseren die niet gereorganiseerd hoeven te worden."

“Het politiek spel tussen stakeholders werkt uiteindelijk niet anders dan wat je bij de sportclub ook hebt”

Het klinkt alsof deze functie goed aansluit op wat je wil en kan?

Toen ik net afgestudeerd was in de biologie wist ik niet wat ik wilde en ben ik gaan promoveren. Dat ging mij gemakkelijk af. Toen raadde iedereen me een wetenschappelijke carrière aan en ben ik een post doc gaan doen op een afdeling virologie. Daar keken 30 man al 20 jaar naar een of andere vouwing van een eiwit. Toen wist ik dat dát het niet was. Op dat moment ben ik gaan nadenken over wat ik wilde en ben ik bij het RIVM gaan werken. Dat voelde meteen goed.

Regionale
Zorgnetwerken
Antibioticaresistentie
NH-FL

Hoe heb je de overstap gemaakt van het RIVM naar het Streeklab?

Het is heel gaaf om iets op te zetten in een beleidsafdeling als het RIVM, want daar zit natuurlijk veel energie. Maar het is vaak wel erg ‘hoog over’. Het is leuk om nu met de voeten in de klei te staan. Ik wilde graag in de infectieziekten blijven werken en Amsterdam is de enige GGD met een eigen lab. Die combi past wel goed bij me want ik vind de verbinding met de academie (kennis) en met samenwerking heel leuk. Mijn oude baas voorspelde al dat ik ooit wel weer eens terug zou gaan naar het lab.

“ Hier midden in de stad voel je gewoon dat er mensen geholpen worden ”

Het RIVM zat midden in het groen op fietsafstand van jouw huis. Hoe vind je het hier midden in de stad?

Ik vind het echt heel erg leuk, ik word daar zo blij van! Het RIVM zit achter een heel groot hek met beveiliging en hier loop je vanuit het metrostation zo naar binnen. Alle gemeentelijke voorzieningen zoals de methadonverstrekking, de SOA-poli en de TBC-poli zitten hier om de hoek. Je zit hier echt dichtbij het vuur. Je voelt gewoon dat er van alles aan de hand is en dat mensen geholpen worden. Iedereen is onwijs gedreven om zich hiervoor in te spannen.

Het Streeklab ondersteunt ook eerstelijnszorg, toch?

Klopt. Vorige week hadden we een symposium over SOA's voor huisartsen in Amsterdam. Superleuk! Je merkt dan dat we nog heel erg naar elkaar toe kunnen groeien. Ik vond het wel spannend want ik werk hier net en vroeg me af wat de binding was met onze huisartsen. Wat willen ze en waar is behoefte aan? Een huisarts wil graag weten hoe hij/zij goede zorg kan leveren en wat daar praktisch voor nodig is. Het symposium had een wetenschappelijk karakter, waardoor je ervoor moet waken dat het praktisch genoeg blijft voor de huisartsen. Aan de andere kant werken we als GGD ook met gedegen kennis. We hebben de SOA-poli, er werken dermatologen en hoogleraren. Dus het is zoeken naar de passende kennisoverdracht.”

Wat zijn je ambities hier bij de GGD?

Het valt niet mee in de laboratoriumwereld. De vergoedingen van de zorgverzekeraars worden minder, de concurrentie neemt toe. In principe kunnen de testen goedkoper ergens in België gedaan worden, maar dan krijg je geen consultancy: het nadenken, de epidemiologen, de DTO's, de nascholingen.

Diagnostiek moet je sowieso op de agenda blijven zetten. Dus de positionering van het Streeklab en laten zien wat wij allemaal kunnen is natuurlijk een van de doelstellingen. En daarnaast: samenwerking binnen de GGD. Wat is onze meerwaarde? Ik denk dat dat ligt bij onze academische kennis in combinatie met de binding met de openbare gezondheidszorg en de eerstelijnszorg. Ik wil me inzetten om deze meerwaarde kenbaar te maken.

